

Bylo jedenáctého listopadu a Spodek dobíhal vlak. Do cesty se mu pletli lidé, ale on si dával pozor, aby se jich nedotýkal. Běžel po žlutém vroubkovaném okraji nástupiště a očima přilepenýma na lokomotivě prikazoval vlaku, aby počkal. Dveře už byly zavřené, ale když do nich kopl, otevřely se. To bylo znamení, nemohl si pomoci.

Nastoupil do vlaku a zasmál se. Všude kolem to bylo samé znamení a zjevení. Podlaha se mu pod nohama chvěla a kývala a cihlová klenba nad vlakem tepala šum davu do mosazné fólie. Na každém sedadle ve vagonu někdo seděl. Když se za ním zavřely dveře, ozvaly se tóny – nejdřív Cis, pak A. Ostře do obou uší, jako špička tužky. Obrátil se a přitiskl obličej na sklo.

Nástupištěm se hlava nehlava prodírali Lebka a Hnát, jeho nepřítelé ex offo. Lebka byl hubený mužík s mléčně bílou

tváří, na pohled nic zvláštního, ale Hnát byl mohutný jako automat na jízdenky. Běželi jako strážníci v němém filmu, jako by jim byly velké boty. Nikdo jim neuhnul. Spodek s úsměvem pozoroval, jak za ním klopytají: s každým jejich komickým krokem cítil, jak z něj padá strach. Asi jim teď budu muset začít říkat jinak, pomyslel si. Prcek a Sláďa. Před a Po. Most a Tunel.

První ho uviděl Hnát a začal bušit na dveře. Od pusy mu na umaštěné a ušmudlané sklo neslyšně stříkovaly sliny. Vlak sebou cukl, pak se zastavil a pak sebou cukl znovu. Spodek věnoval Hnátovi úsměv venkovského blba, našpulil rty, zamrkal a obřadně vztyčil prostředníček. Lebka běžel, snažil se udržet vedle dveří a mával rukama v pomalých důrazných kruzích. Hnát něco křičel na průvodčího. Spodek na ně zapískal znělku zavíraných dveří a pokrčil rameny. Cis A, Cis A. Nejprostší, nejsladší melodie na světě.

Všichni ve vagonu by se později shodli na tom, že ten chlapec měl zřejmě skvělou náladu. Bylo vidět, že asi něco nestíhá, ale nesl se s klidem a vážností. Pokoušel se vypadat starší, než byl. Špatně padnoucí oblečení na něm omluvně viselo, ale protože byl modrooký a skromný, nikoho neznepokojoval. Chvillemi ho sledovali, podívali se na něj, kdykoli se otočil zády, tak jako se na sebe lidé v metru dívají. Pročpak má ten chlapec na sobě, podívovalo se několik z nich, takové ohyzdné šaty?

Vlak do tunelu dokonale pasoval. Vklouzl do něj jako ruka do kapsy a zavřel se nad Spodkovým tělem a nenechal ho pohnout. Pravou tvář stále tiskl na sklo a cítil, jak kolem

něj sviští vzduch a vytesaná hornina. Jsem ve vlaku, pomyslel si. Lebka a Hnát ne. Jedu lokálkou na předměstí.

Ve vagonu bylo jako vždy mírné ovzduší, teplota se pohybovala mezi příjemnými šestnácti a půl a dvaceti stupni. Těsnění z vulkanizované gumy nepouštěla dovnitř žádný průvan. Systém zavěšení kol, listové pružnice vyrobené v St. Louis v Missouri, omezoval nadhazování a otřesy na minimum. Spodek poslouchal zvuk kol, skřípot kluznic na kolejnicích a v zatáčkách a vůbec všelijaké součástky fungující v nenuceném souladu. Vstřícné, známé, téměř milované zvuky. Jeho myšlenky líně zapadaly na místo. I Spodkův mozek, klaustrofobický a stísněný, cítil k tunelu jistou náklonnost. Jej koneckonců držela v zajetí lebka, ne tunel nebo pasažéři ve vlaku. Jsem vězeň vlastní mozkovny, pomyslel si. Rukojmí své limbické soustavy. Není cesty ven, leda nosem.

Už zase dokážu vtipkovat, pomyslel si Spodek. Sice jsou to hloupé vtipy, ale co na tom. Včera bych ze sebe nedostal nic.

Spodek měřil přesně sto pětasedmdesát centimetrů a vážil sedmdesát pět kilo. Pěšinku měl na levé straně. Většina věcí, které se děly, mu vůbec nevadila, ale některé do něj pronikly a uvízly v něm. Pak se nedalo dělat nic než je vyplivnout. Měl seznam oblíbených věcí, který vytáhl vždycky, když se objevila nějaká překážka, a přebíral je jako korálky na růženci. Prvních osm uměl z paměti:

obelisky
neviditelný inkoust

Violka Hellerová
snowboarding
botanická zahrada v Brooklynu
Jacques Cousteau
Bix Beiderbecke
tunel

Otec ho jednou vzal na snowboard do hor. Pocono Mountains a pláž na Breezy Pointu, to byly položky číslo devět a deset. V létě se vždycky opálil do tmavě hnědé barvy, jako indián nebo surfař, ale teď byl po tom čase, co strávil pryč, bledý jako mrtvola.

Spodek shlédł na své mrtvolné paže. Pravou dlaň pevně přitiskl ke sklu. Pocházel z dlouhé linie vojáků a sám byl tajně vojákem, ale přísahal na otcův hrob, že nikdy nepůjde do války. Jednou holýma rukama skoro zabil člověka.

Tunel se bez jakékoli známky námahy narovnal a koleje a kola a spoje ztichly. Spodek se rozhodl, že bude myslet na matku. Jeho matka byla blondýna, jako dívky z billboardů, ale bylo jí už přes osmatřicet. Malovala oči a ústa figurínám pro obchody Saks a Bergdorf Goodman. Malovala jim i věci, které nikdo nikdy neuvidí. Jednou se jí zeptal na bradavky a ona se zasmála do dlaně a změnila téma. Patnáctého dubna jí bude devětatřicet, jestli se nezmění pravidla nebo to špatně nespočítal nebo neumře. Za posledního půldruhého roku takhle blízko jejího domu nebyl. Plán cesty byl následující: přestoupit na Columbus Circle, počkat, pak šest krátkých stanic na cěčku. To bylo vše. Ale on už matčin dům neměl nikdy vidět.

Pomalu a pečlivě, se strojenou precizností obrátil pozornost k vlaku. O vlacích se uvažovalo snáz. V tunelech jich byly tisíce, hnaly před sebou přízraky jiných vlaků v podobě stlačeného vzduchu a každičký z nich měl svůj cíl a smysl. Vlak, kterým jel, mířil na Bedford Park Boulevard. V erbu měl helvetikou vyvedené B, divoce zářící na světle oranžovém štítu. Vlak k dědovi domů měl stejnou barvu: barvu voskového ovoce, západů slunce malovaných na sametu, slunečního světla na pláži skrz přivřená víčka. Vilém Oranžský, pomyslel si a oddal se snění. Mé jméno je Vilém Oranžský. Zavřel oči, přejel si rukou před obličejem a představil si, jak se prochází po zámku ve Windsoru. Pod sestříhanými stromy byl příjemný chládek. Viděl tmavé obkládané chodby a zaprášené obrazy, vysoké krejzlíky a lůžka s nebesy. Viděl svůj portrét v norkové beranici. Viděl matku v kuchyni, jak na másle opéká cibulku a česnek. Její obličej měl mýdlovou barvu. Tvrdě se kousl do rtu a přiměl se znovu otevřít oči.

Ve vagonu vládlo rozpačité ticho. Spodek si toho okamžitě všiml. Pasažéři ho bedlivě zkoumali, všímali si jeho okopáných tenisek na suchý zip, manšestrových kalhot, špatně zapnuté košile a slámových vlasů s bezchybnou pěšinkou. Viděl odrazy jejich zmatených pohledů ve skle. Myslí si, že jedu na rande, napadlo ho. Myslí si, že jedu na výlet. Kdyby tak věděli.

„Jsem Vilém Oranžský,“ prohlásil Spodek. Obrátil se, aby na ně lépe viděl. „Nemáte někdo cigaretu?“

Ticho zhoustlo. Spodek přemýšlel, jestli ho někdo slyšel. Někdy se stávalo, že mluvil naprosto jasně, na každém slově si dával záležet, a stejně byl všem ukradený. Vlastně se to stávalo často. Ale ten den, to konkrétní ráno, byl nepopíratelný. To konkrétní ráno byl v nejlepším.